

YANGI O'ZBEKISTONDA TA'LIM SOHASIDAGI ISLOHATLAR

Kamoldinova Mubinabonu

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent Davlat ona tili va adabiyoti universiteti talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.13137213>

Annotatsiya. Ushbu maqolada yurtimizdagi ta'lim sohasida olib borilayotgan ishlar, islohatlar, keng qamrovli rejalar, kelgusi yillarga qo'yilgan maqsad va vazifalar yoritilib berilgan. Shu jumladan Oliy ta'lim sohasidagi kamchilik va muammolar, oliy ta'limga hujjat topshirishdagi o'zgarishlar va ularning oqibatlarini keng miqyosda ko'rsatib berilgan.

Kalit so'zlar: Zamonaviy ta'lim, YouTube, onlayn ta'lim, prezident maktablari, progressiv, ma'ruza, darslik, pedagog, xorijiy mutaxassislar, bepul avtobus.

REFORMS IN THE FIELD OF EDUCATION IN NEW UZBEKISTAN

Abstract. This article highlights the work, reforms, comprehensive plans, goals and tasks set for the coming years in the field of education in our country. Including shortcomings and problems in the field of higher education, changes in applying for higher education and their consequences are shown on a large scale.

Keywords: Modern education, YouTube, online education, presidential schools, progressive, lecture, textbook, pedagog, foreign specialists, free bus.

РЕФОРМЫ В СФЕРЕ ОБРАЗОВАНИЯ В НОВОМ УЗБЕКИСТАНЕ

Аннотация. В данной статье освещаются работа, реформы, комплексные планы, цели и задачи, поставленные на ближайшие годы в сфере образования в нашей стране. В том числе масштабно показаны недостатки и проблемы в сфере высшего образования, изменения в поступлении в высшие учебные заведения и их последствия.

Ключевые слова: Современное образование, YouTube, онлайн-образование, президентские школы, прогрессив, лекция, учебник, педагог, иностранные специалисты, бесплатный автобус.

Zamonaviy hayotni bugun ilm-ma'rifat va ta'limning taraqqiyotisiz tasavvur etib bo'lmaydi, insoniyat fan o'qi atrofida aylanayotgandek go'yo. Jahonning yetakchi davlatlarida ta'limni rivojlantirish birinchi galdagi vazifa sifatida belgilanishi ham bejiz emas. Negaki, mamlakatning kelgusi ravnaqi aynan shu sohada qo'lga kiritgan yutuqlari bilan chambarchas bog'liqdir.

Zamonaviy ta'lim XXI asrda maktablar va ta'lim muassasalarida o'qitiladigan ta'limning eng so'nggi va zamonaviy versiyasidir. Zamonaviy ta'lim nafaqat Savdo, fan va san'atning taniqli akademik fanlariga e'tibor qaratadi, balki talabalarda ijodiy fikrlash, hayotiy ko'nikmalar, qadriyatlar ta'limi, tahliliy ko'nikmalar va qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan. Zamonaviy ta'lim shuningdek, o'quvchilarga bilim berish va o'quv jarayonini yanada qiziqarli va qiziqarli qilish uchun mobil ilovalar, YouTube, podkastlar, elektron kitoblar, filmlar kabi eng yangi texnologiyalardan foydalanadi. Biz hammamiz o'qituvchiga yo'naltirilgan sinfda, o'qituvchi oldinda, talabalar chiroyli qatorlarda o'tirib, ma'ruza tinglaydigan va eslatma oladigan tizimda ta'lim oldik. Bu tizim ma'lum darajada ta'lim tizimimizning o'zagi bo'lib kelgan va hozir ham tashkil etadi. Maktablar o'nlab yillar davomida unga tayangan va yaqinda katta o'zgarishlarga duch kelgan. XXI asrda texnologiya kundalik hayotimizning ajralmas qismiga aylandi. Bu bizning

dunyomizni, eng muhimi, ta'lim tizimimizni tubdan isloh qilishdan boshqa hech narsa keltirmaganini hech birimiz inkor eta olmaymiz. Doskadan oq doskagacha va endi aqlli doskagacha texnologiya bizning asosiy tadqiqot, bilim va o'qitish manbamizga aylandi. Ushbu blog zamonaviy ta'lim tizimi va uning o'qitishning an'anaviy usullarini qanday o'zgartirishi haqida bir oz yoritib beradi.

Nima uchun zamonaviy ta'lim muhim? Zamonaviy ta'lim an'anaviy o'qitish usullaridan sezilarli darajada farq qiladi va bugungi kunda maktablarda fan va texnologiyaga ko'proq e'tibor qaratgan holda keng qo'llaniladi. Progressiv zamonaviy ta'lim barcha o'quvchilar bir xil tushunish darajasida deb o'ylashdan ko'ra ko'proq talaba ehtiyojlariga e'tibor qaratadi. U so'roq qilish, tushuntirish, ko'rsatish va hamkorlik qilish usullarini o'z ichiga olgan faoliyatga asoslangan. Zamonaviy ta'lim asosan onlayn. Onlayn ta'lim, mustaqil ta'lim usullari ne'mat. Onlayn o'quvchilar o'zlarining akademik maqsadlariga erishish yo'lida o'zlarini yo'naltirishlari va o'z-o'zini rag'batlantirishlari kerak. Bu asosan visual o'rganish usuliga tayanadi. Amalga oshirilayotgan islohotlarning, avvalo, maktabgacha ta'lim va tarbiya sohasidan boshlanishi globallashtirish jarayonida bolalar tarbiyasida eng asosiy bo'lg'in hisoblangan maktabgacha ta'lim tizimining jamiyatimiz hayotidagi o'rni va ahamiyati beqiyosligini nazarda tutadi.

Qabul qilingan "O'zbekiston-2030" strategiyasida ham maktabgacha ta'lim tizimini yangi bosqichga olib chiqish hamda bolalarning to'liq qamrovini ta'minlash maqsadi qo'yilgan. Unga ko'ra kelgusi 7 yillikda davlat maktabgacha ta'lim tashkilotlarini 100 foiz kompyuter sinfi bilan ta'minlash orqali tarbiyalanuvchilarda boshlang'ich kompyuter savodxonligi ko'nikmalarini shakllantirish, 100 foiz maktabgacha ta'lim tashkilotlarini toza ichimlik suv va zamonaviy sanitariya-gigiyena infratuzilmasi bilan ta'minlash kabi ustivor vazifalar amalga oshirilishi belgilangan.

Maktab ta'limini tubdan yaxshilash va uning sifatini oshirish, muallimlarga munosib sharoit yaratish borasidagi islohotlar jadal davom etmoqda. Kelgusi 7 yillikda bu borada maqsad qilingan rejalar ham mazkur sohadagi islohatlarning uzviy davomi bo'la oladi.

Umumiy o'rta ta'lim tizimini yangi bosqichga olib chiqish borasida ham qator vazifalar belgilangan. Xususan, olis va chekka hududlarda joylashgan 715 ta umumiy o'rta ta'lim muassasalari o'quvchilari uchun bepul avtobuslarni yo'lga qo'yish; 700 ga yaqin nomdagi yangi darsliklar, mashq daftarlari, pedagoglar uchun metodik qo'llanmalar va mobil ilovalar yaratish; Yangi avlod darsliklari asosida planshetlar uchun 1000 ta multimedia dasturlarini yaratish; ta'lim tashkilotlariga har yili 500 nafar "til egalari" bo'lgan xorijiy mutaxassislarni jalb etish; barcha umumiy o'rta ta'lim muassasalarida kasb-hunarlariga o'rgatish kurslarini joriy etish; Prezident maktablari va ixtisoslashtirilgan maktablarning ta'lim metodikasini barcha umumiy o'rta ta'lim muassasalarining o'quv jarayonlariga joriy qilish; Maktabgacha ta'lim tashkilotlari va umumiy o'rta ta'lim muassasalari pedagog xodimlarining o'rtacha ish haqini 2 barobar oshirish ko'zda tutilgan.

Xulosa qilib aytganda, ta'lim tizimining ijobiy va salbiy tomonlari bor. Hozirgi sharoitga ko'ra, zamonaviy ta'lim tizimi an'anaviy ta'lim tizimidan yaxshiroq. Zamonaviy ta'lim tizimida ayniqsa, ta'lim jarayonini mazmunli tashkil etish uchun zamonaviy texnik vositalardan foydalanish maqsadga muvofiqdir. Jumladan, texnologiya, axborot, kompyuter, multimedia,

internet, masofali o‘qitish, yagona axborot muhiti va shunga o‘xshash axborot-kommunikasion texnologiyalarning zamonaviy vositalaridan foydalanish o‘zining samarasini bermoqda.

REFERENCES

1. Kuralov, Y.A. (2021). ELEKTRON RAQAMLI IMZO ALGORITMLARINING QIYOSIY TAHLILI (RSA, ELGAMAL, DSA). Academic research in educational sciences, 2(5), 428-438.
2. Abdullaevich, K. Y. (2020). Development of geometric creativity of secondary school students by computer. International Journal of Scientific and Technology Research, 9(2), 4572-4576.
3. <https://uzlidep.uz/uz/news-of-party/14888>
4. <https://cyberleninka.ru/article/n/zamonaviy-ta-lim-tizimi-afzalliklari-va-imkoniyatlari/viewer>